

บทที่ 7

การเงินการธนาคารและนโยบายการเงิน

- 1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเงิน**
- 2. ตลาดการเงิน**
- 3. ธนาคารพาณิชย์และการสร้างเงินฝาก**
- 4. ดุลยภาพในตลาดเงินและอัตราดอกเบี้ยดุลยภาพ**
- 5. ธนาคารกลางและหน้าที่**
- 6. นโยบายการเงิน**
- 7. นโยบายการเงินของไทยโดยสังเขป**

1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเงิน

เงินคืออะไร?

เงิน คือ อะไรก็ได้ที่คนในสังคมหนึ่งๆ ยอมรับในฐานะเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ โดยสามารถใช้ชำระค่าสินค้าและบริการ ชำระหนี้ในปัจจุบันและอนาคต

หน้าที่ของเงิน

- 1. เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน (Medium of exchange)**
- 2. เป็นมาตรฐานในการวัดสินค้า (Standard of value)**
- 3. เป็นมาตรฐานการชำระหนี้ภายหน้า (Standard of deferred payment)**
- 4. เป็นเครื่องเก็บรักษามูลค่า (Store of value)**

คุณสมบัติของเงินที่ดี

🌐 เป็นสิ่งที่ทุกคนในสังคมยอมรับ

🌐 เป็นของที่มีลักษณะเหมือนกัน

🌐 เป็นของหายาก

🌐 เป็นสิ่งที่มีลักษณะเฉพาะจำได้ง่าย

🌐 เป็นของที่น่าติดตัวไปได้ง่าย

🌐 เป็นของที่สามารถแบ่งเป็นหน่วยย่อยๆ ได้

🌐 เป็นของที่มีความทนทาน

🌐 มีความเป็นเสถียรภาพมีค่าคงที่

ประเภทของเงิน

1. เงินที่เป็นสิ่งของ (Commodity money)
2. เงินโลหะ เริ่มจากเงินที่มีมูลค่าเต็มตัว (Full bodied coins) → เงินที่มีค่าไม่เต็มตัว (Token money)
3. จากใบรับฝากทองของช่างทองเป็นBank-notes → fiat money = Paper money
4. เงินฝากกระแสรายวัน (Demand deposits)

เงินที่ใช้ทั่วไปในปัจจุบันมี 3 ชนิดคือเหรียญกษาปณ์ ธนบัตรและเงินฝากกระแสรายวัน

ความสำคัญของเงินต่อระบบเศรษฐกิจสมัยใหม่

0 การเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินอาจก่อให้เกิดการ
เปลี่ยนแปลงในระดับรายได้ ผลผลิต และการจ้างงาน

$$M \uparrow \rightarrow r \downarrow \rightarrow I \uparrow \rightarrow Em \uparrow \rightarrow Y \uparrow$$

$$M \downarrow \rightarrow r \uparrow \rightarrow I \downarrow \rightarrow Em \downarrow \rightarrow Y \downarrow$$

คำนิยามของปริมาณเงิน

คำนิยามของปริมาณเงิน (Money Supply) เป็นเรื่องที่เป็นทางการ ซึ่งแต่ละประเทศอาจกำหนดนิยามของปริมาณที่แตกต่างกันไปบ้าง

1. ปริมาณเงินตามความหมายแคบ (M_1)

- ธนบัตร และเหรียญกษาปณ์ ในมือประชาชน
- เงินฝากกระแสรายวัน ของภาคเอกชน

ปริมาณเงินตามความหมายกว้างขึ้นไป หมายถึง M_1 รวมกับ near money ในระดับต่าง ๆ

2. ปริมาณเงินตามความหมายกว้าง (M_2)

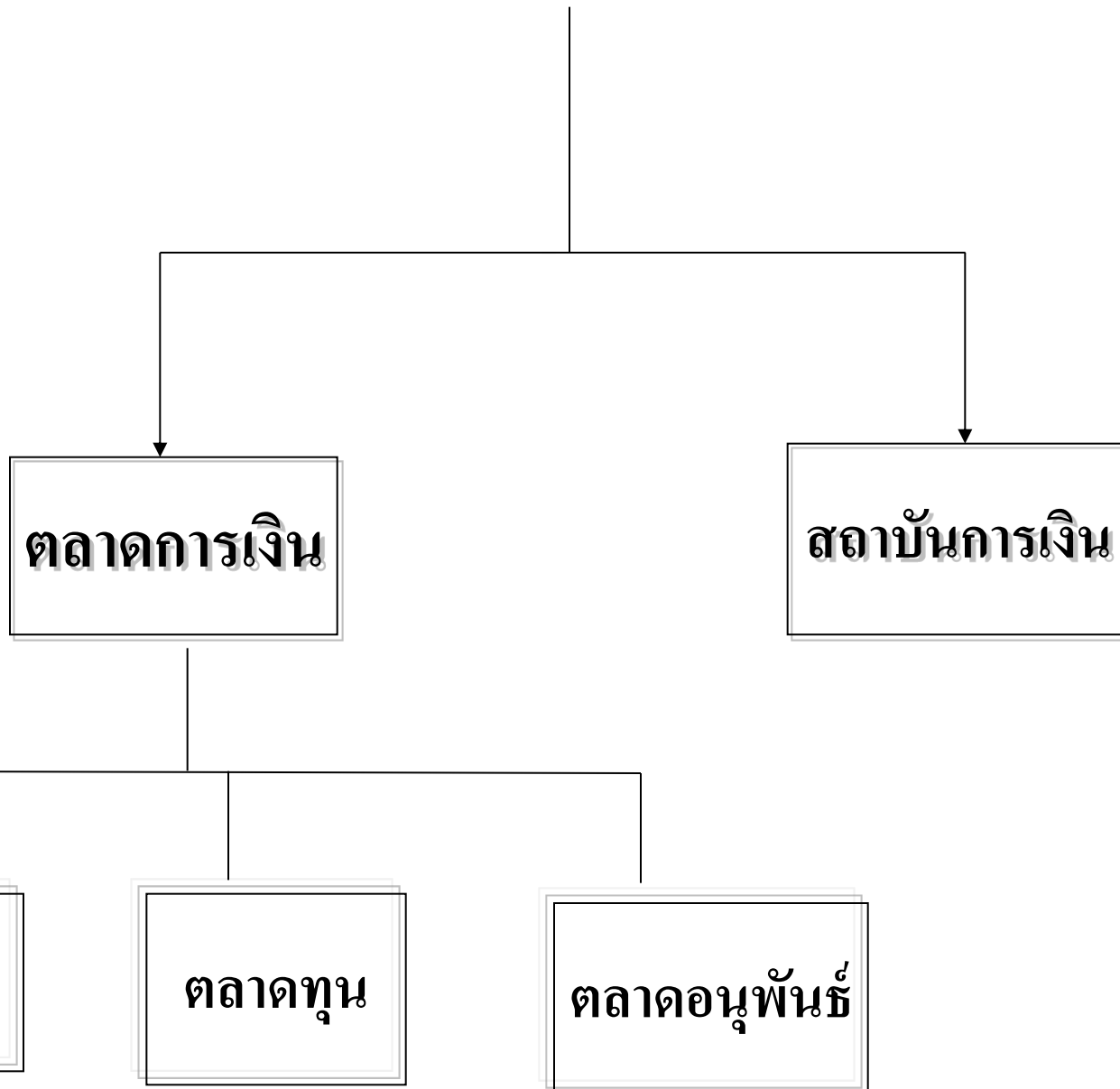
- M_1 + เงินฝากประจำและเงินฝากออมทรัพย์ ของเอกชนและ รัฐวิสาหกิจที่ฝากไว้ที่ธนาคารพาณิชย์

3. ปริมาณเงินตามความหมายกว้างมาก (M_3)

- M_2 + ตั๋วสัญญาใช้เงินของบริษัทเงินทุนที่ถือโดยภาคเอกชน

***สิ่งใกล้เงิน(near money)คือสิ่งที่เปลี่ยนเป็นเงินได้ง่าย: เงินฝากประจำ ออมทรัพย์ ทองคำ

(Supply of capital) ← ระบบการเงิน → (Demand for Capital)

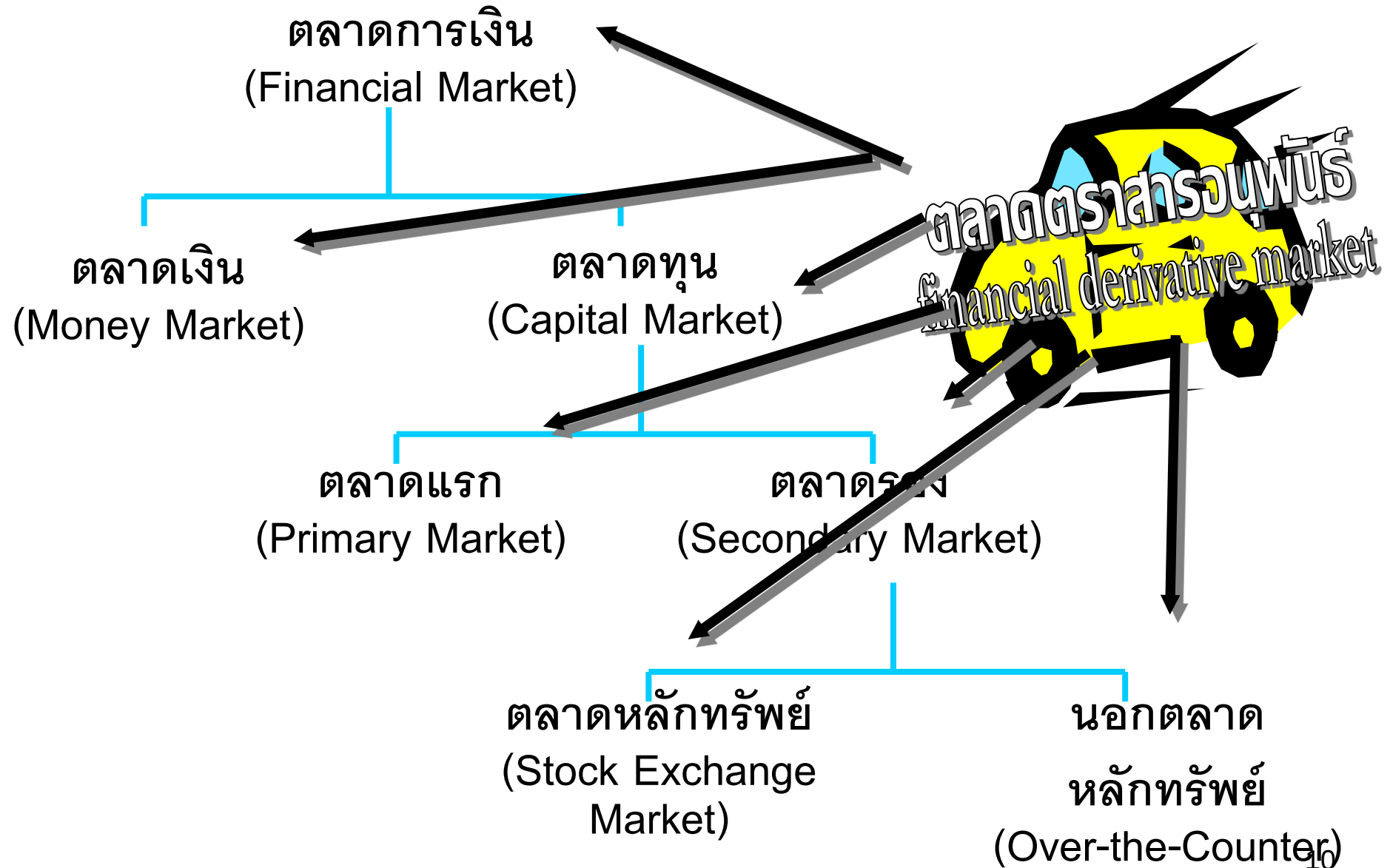
2. ตลาดการเงิน (Financial Market)

ตลาดการเงิน หมายถึง ตลาดที่อำนวยความสะดวกในการโอนเงินจาก หน่วยเศรษฐกิจที่มีเงินออม ไปยังหน่วยเศรษฐกิจที่ต้องการเงินออมเพื่อนำไปลงทุน

ตลาดการเงินประกอบด้วย

- ตลาดเงิน (Money Market) เป็นแหล่งระดมทุนและการให้สินเชื่อระยะสั้น ไม่เกิน 1 ปี
- ตลาดทุน (Capital Market) เป็นแหล่งระดมทุนและการให้สินเชื่อระยะยาว มากกว่า 1 ปี
- ตลาดอนุพันธ์ เป็นบริษัทย่อยของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางในการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (Futures Exchange) เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2547 และมีบริษัท สำนักหักบัญชี (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการชำระราคา

ภาพรวมตลาดการเงิน (Financial Market)

ความสำคัญของตลาดการเงิน

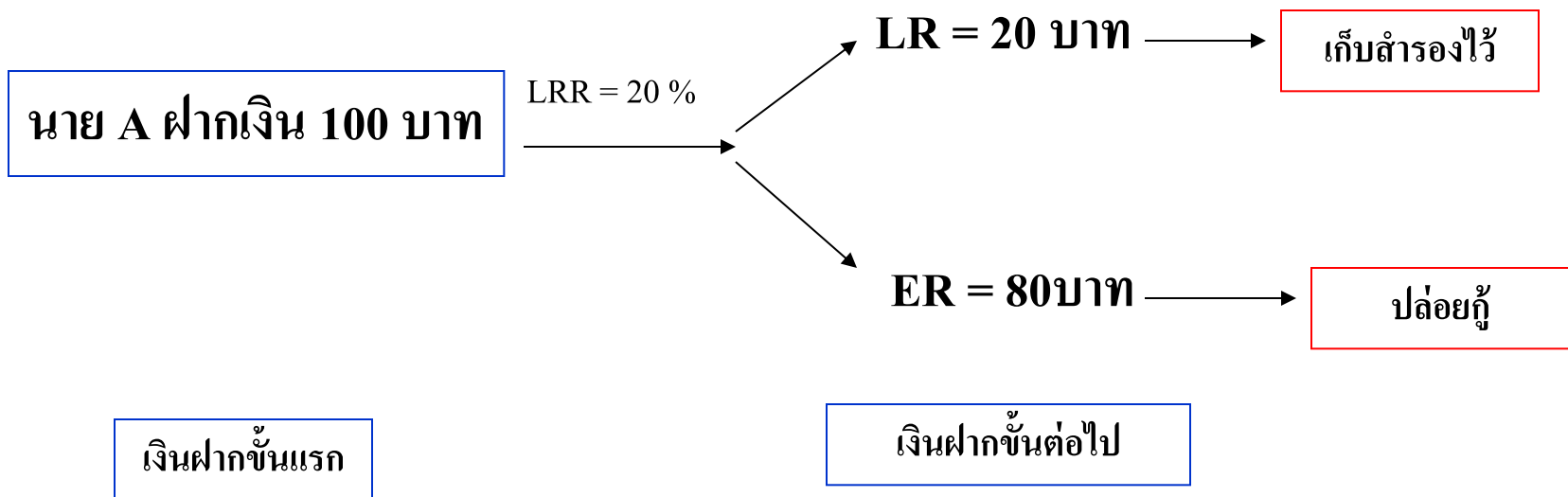
- มีการระดมทุนจากหน่วยเศรษฐกิจที่มีเงินออม
- ก่อให้เกิดการจัดสรรเงินทุนอย่างมีประสิทธิภาพ
- ช่วยรักษาอัตราความเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจ
- ทำให้สามารถใช้นโยบายการเงินแก้ปัญหาเศรษฐกิจได้

3. ธนาคารพาณิชย์และการสร้างเงินฝาก

- ธนาคารพาณิชย์สามารถสร้างเงินฝากได้ขณะที่สถาบันการเงินอื่นไม่สามารถสร้างได้ ทั้งนี้เพราะธนาคารพาณิชย์สามารถรับฝากเงินกระแสรายวันซึ่งจ่ายโอนโดยเช็คได้
- การสร้างเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ จำเป็นต้องเข้าใจความหมายของคำต่อไปนี้
 - เงินฝากขั้นแรก
 - เงินฝากขั้นต่อไป
 - เงินสดสำรองตามกฎหมาย
 - เงินสดสำรองทั้งสิ้น
 - เงินสดสำรองส่วนเกิน

ความหมายของศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

- **เงินฝากขั้นต้น (Primary deposit)** คือเงินสดที่ประชาชนนำมาฝากเข้าบัญชีธนาคารพาณิชย์
- **เงินฝากขั้นต่อไป (Derivative deposit)** คือเงินฝากที่ธนาคารให้ลูกค้ากู้เงิน แล้วเปิดบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน โดยลูกค้าดังกล่าวได้นำเงินกู้ดังกล่าวเข้าบัญชีของตนเองที่ธนาคาร
- **อัตราเงินสดสำรองตามกฎหมาย (Legal reserve ratio; LRR หรือ 1)** เป็นอัตราร้อยละที่ธนาคารกลางกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ต้องสำรองเงินสดไว้เพื่อป้องกันความเสี่ยงอย่างน้อยเท่ากับร้อยละของเงินฝากตามที่ธนาคารกลางกำหนด เช่น ร้อยละ 20 ของเงินฝาก
- **เงินสดสำรองตามกฎหมาย (Legal reserve requirement; LR)** คือจำนวนเงินสดทั้งสิ้นที่ธนาคารพาณิชย์ต้องสำรองเก็บไว้ตามอัตราเงินสดสำรองตามกฎหมาย โดยฝากไว้กับธนาคารกลางในจำนวนเงินอย่างน้อยที่สุดเท่ากับอัตราเงินสดสำรองตามที่ธนาคารกลางกำหนด
- **เงินสดสำรองส่วนเกิน (Excess reserve; ER)** คือจำนวนเงินสดคงเหลือที่หักจากเงินสดสำรองที่ซึ่งธนาคารพาณิชย์สามารถนำเงินจำนวนนี้ไปให้กู้และลงทุนอื่นๆได้
- **เงินสดสำรองทั้งสิ้น (Case reserve)** คือผลรวมของเงินที่ธนาคารมีอยู่เงินสดสำรองตามกฎหมาย และเงินสดสำรองส่วนเกิน ($= LR + ER$)

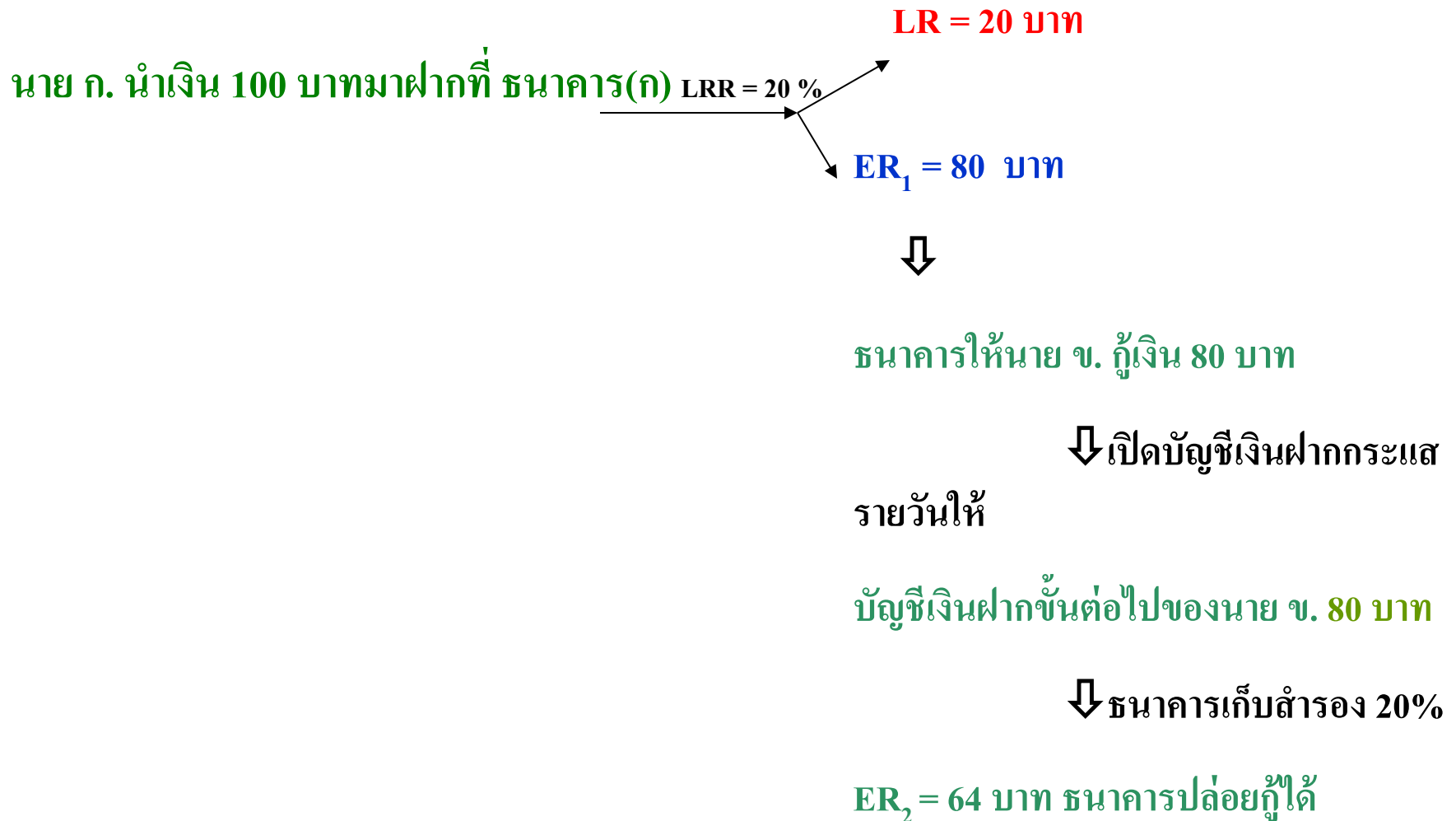

การสร้างและทำลายเงินฝากของธนาคารพาณิชย์

ข้อสมมติ

- ต้องไม่มีผู้ใดถอนเงินเป็นเงินสด
- ธนาคารพาณิชย์ต้องเก็บเงินสดสำรองตามกฎหมายตามอัตราที่ธนาคารกลางกำหนด
- เงินที่ธนาคารพาณิชย์ปล่อยกู้ต้องกลับเข้ามาเป็นเงินฝากที่ธนาคารเต็มจำนวน
- ธนาคารพาณิชย์ต้องพร้อมปล่อยกู้เงินเต็มที่และทันที
- อัตราเงินสดสำรองตามกฎหมายต้องต่ำกว่าร้อยละ 100

การสร้างเงินฝากของธนาคารพาณิชย์

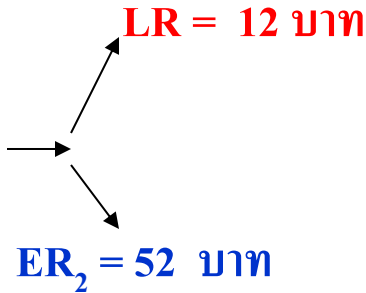
การสร้างเงินฝากของธนาคารพาณิชย์

สมมติ นาย ค..

ขอกู้เงิน 64 บาท

จากธนาคาร

ธนาคารเปิดบัญชีเงินฝากให้นาย ค. 64 บาท $LRR = 20\%$

ให้นาย ง. กู้เงิน 52 บาท

↓ เปิดบัญชีเงินฝากกระแส
รายวันให้

บัญชีเงินฝากขั้นต่อไปของนาย ง. 52 บาท

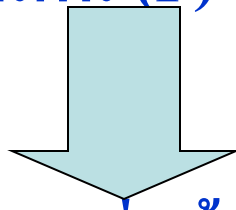
↓ ธนาคารเก็บสำรอง $20\% = 13.4$
บาท

$ER_2 = 48.6$ บาท ธนาคารปล่อยกู้ได้

การสร้างเงินฝากของธนาคารพาณิชย์

สรุป

จากเงินฝากขั้นต้น (P) = 100 บาท

เพิ่ม 5 เท่า)

ทำให้ปริมาณเงินเพิ่มขึ้นเป็น (M) = 500 บาท

P = เงินฝากขั้นต้น = 100 บาท

D = ธนาคารพาณิชย์สร้างขึ้น = 400 บาท

การสร้างเงินฝาก

ธนาคาร	เงินฝากและ เงินสำรอง ทั้งหมด	เงินสดสำรอง ตามกฎหมาย	เงินสด สำรอง ส่วนเกิน	เงินที่ ธนาคาร ให้กู้
ก	$P = 100$	20	80	80
ข	80	16	64	64
ค	64	12	52	52
ง	52	13.4	48.6	48.6
จ ฯลฯ				
รวม	$M = 500$	100	400	$D = 400$

การสร้างเงินฝากของธนาคารพาณิชย์

สูตร การสร้างเงินฝาก

$$M = P / LRR$$

เงินฝากที่ธนาคารสร้างได้

$$D = A / LRR \text{ หรือ } M - P$$

ตัวอย่าง

กำหนดให้ $P = 100$ บาท, $LRR = 20\%$ หรือ 0.2 , $A = 80$ บาท

หา

$$M = \frac{100}{0.2} = 500$$

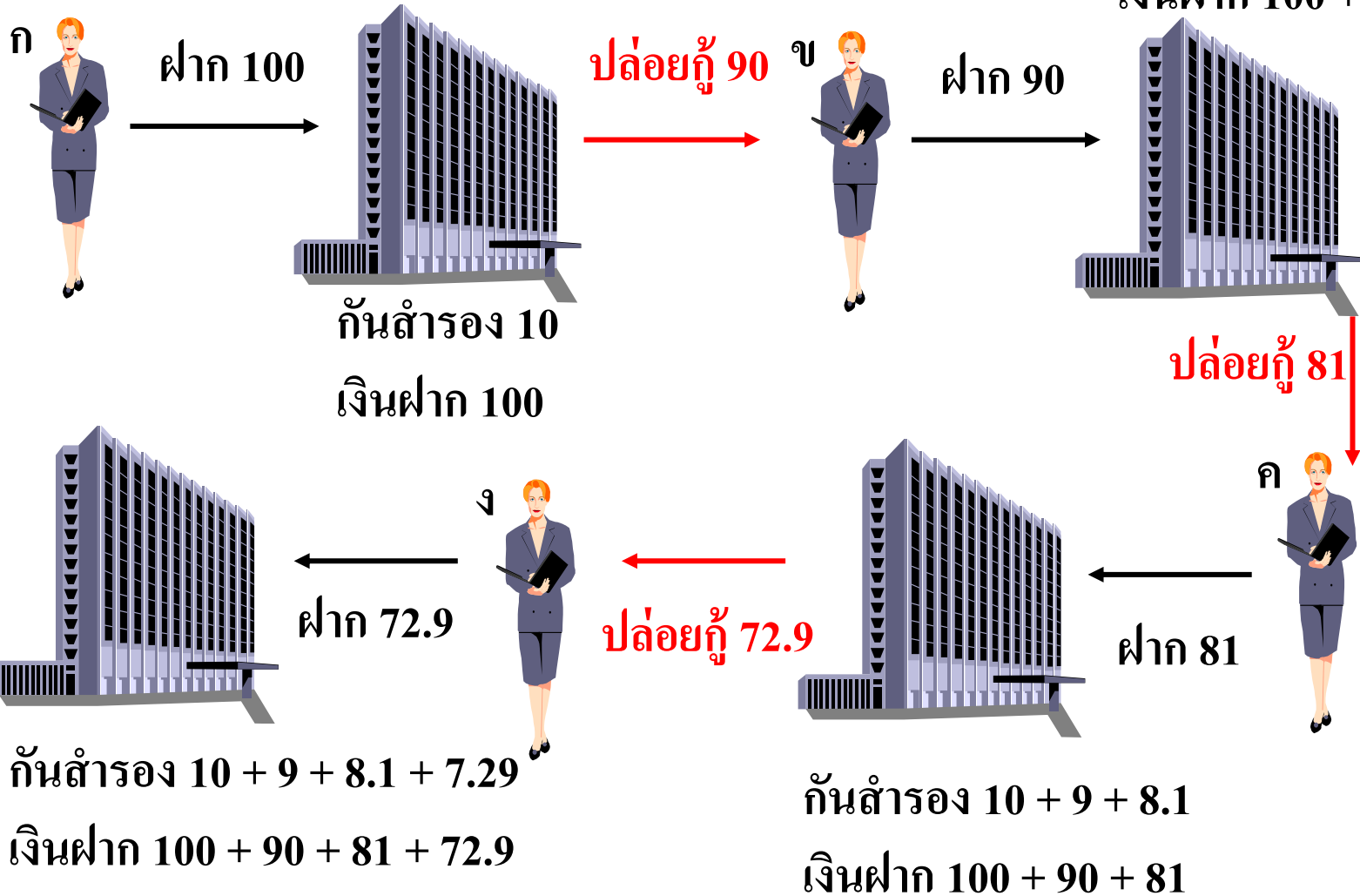
$$D = \frac{80}{0.2} = 400$$

$$= 500 - 100 = 400$$

สมมติ มีผู้ฝากเงิน 100 บาท และอัตราสำรอง 10%

กันสำรอง 10 + 9

เงินฝาก 100 + 90

➡ แล้วหากเป็นอย่างนี้ต่อไปเรื่อยๆ ปริมาณเงินฝากจะเป็นเท่าไร

สูตรธนาคารพาณิชย์สามารถสร้างเงินฝากได้สูงสุด

$$= \boxed{\text{เงินสดสำรองส่วนเกิน}} \times \frac{1}{\boxed{\text{อัตราเงินสดสำรองตามกฎหมาย}}}$$

ตัวอย่าง ธนาคารกลางกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ต้องดำรงอัตราเงินสดสำรอง 10%

หากธนาคารมีเงินฝาก 100 บาท ทำให้ธนาคารพาณิชย์ต้องสำรองเงิน 10 บาท

$$\begin{aligned}\text{ธนาคารพาณิชย์สามารถสร้างเงินฝากได้สูงสุด} &= 90 \times \frac{1}{0.10} \\ &= 900 \text{ บาท}\end{aligned}$$

การสร้าง-ทำลายเงินฝากของธนาคารพาณิชย์

ข้อสังเกต: เงินฝากจะสร้างได้มากหรือน้อย ขึ้นกับ LRR

และการเบิกเป็นเงินสดออกนอกกระบบธนาคาร

ธนาคารพาณิชย์สามารถทำลายเงินฝากได้โดยการเรียกเงินกู้กลับคืนมา

ระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

ระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยเป็นระบบธนาคารสาขา

4. ดุลยภาพในตลาดเงินและอัตราดอกเบี้ยดุลยภาพ

ดุลยภาพในตลาดเงิน ถูกกำหนดจากอุปสงค์ต่อการถือเงิน และ
อุปทานของเงิน

อุปสงค์ต่อการถือเงิน (Demand for money; M_d)

ความหมาย

ปริมาณเงินสดทั้งสิ้นที่มีผู้ต้องการถือไว้ในขณะใดขณะหนึ่ง

อุปทานของเงิน (Supply of money ; M_s)

- *หมายถึง ปริมาณเงินทั้งหมดที่ใช้หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ : M_2
- *ซึ่งอยู่ในมือประชาชน เอกชน องค์กร ห้างร้าน และบริษัทต่างๆ เท่านั้น
- *ไม่นับรวมเงินที่ถือไว้โดยธนาคารพาณิชย์ และองค์กรของรัฐ

- *อุปทานของเงินขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาลหรือธนาคารกลาง ซึ่งถือเป็นปัจจัยภายนอก
- *ไม่ผันแปรตามอัตราดอกเบี้ย
- ดังนั้นอุปทานเงินตราในขณะใดขณะหนึ่งจะคงที่
- เส้นอุปทานของเงินเป็นเส้นตรงตั้งฉากแกนนอน

ความสัมพันธ์ระหว่างราคาหลักทรัพย์กับอัตราดอกเบี้ย

- มีความสัมพันธ์ทิศทางตรงข้าม นั่นคือ
ถ้าอัตราดอกเบี้ยตลาดสูง $\Rightarrow$ ราคาหลักทรัพย์จะลดลง
ถ้าอัตราดอกเบี้ยตลาดต่ำ $\Rightarrow$ ราคาหลักทรัพย์จะสูงขึ้น

• คาดคะเนว่าอัตราดอกเบี้ยในอนาคตจะสูง (ราคาหลักทรัพย์ในอนาคตจะต่ำ)

R ปัจจุบัน **ต่ำ** $\Rightarrow$ Pb สูง $\Rightarrow$ ขายหลักทรัพย์ $\Rightarrow$ ถือเงินสดแทน
 $\Rightarrow$ ความต้องการถือนเงินเพื่อเก็งกำไร
สูงขึ้น

(เพื่อรอให้ r สูงขึ้นจะได้นำเงินไปซื้อหลักทรัพย์)

• คาดคะเนอนาคตว่าอัตราดอกเบี้ยจะต่ำ (ราคาหลักทรัพย์ในอนาคตจะสูง)

R ปัจจุบัน **สูง** $\Rightarrow$ Pb ต่ำ $\Rightarrow$ ซื้อหลักทรัพย์ $\Rightarrow$ ถือนหลักทรัพย์แทน
 $\Rightarrow$ ความต้องการถือนเงินเพื่อเก็งกำไร
ต่ำลง

(เพื่อรอให้ r ต่ำจะได้นำหลักทรัพย์ไปขายได้ราคาสูง)

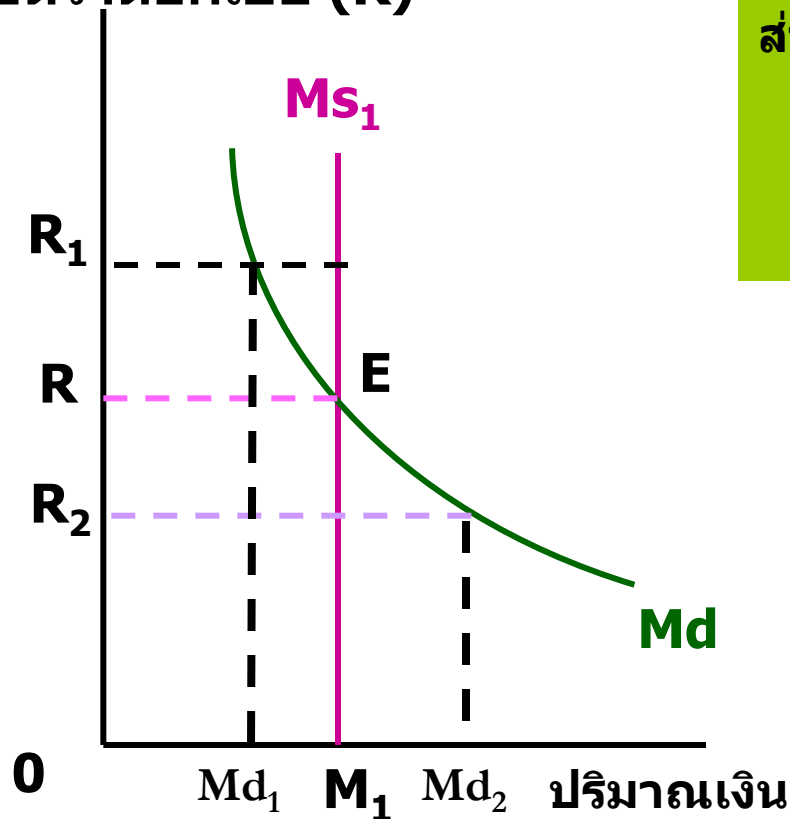
ดุลยภาพในตลาดเงิน

อุปสงค์ต่อการถือเงิน = อุปทานของเงิน

$$M_d = M_s$$

ได้อัตราดอกเบี้ยดุลยภาพที่ R ถ้า R ไม่อยู่ในดุลยภาพ ระบบจะมีการปรับตัวเข้าสู่ดุลยภาพเสมอ

อัตราดอกเบี้ย (R)

เช่น ที่ R_1 มี $Ms_1 > Md_1$ เกิดปริมาณเงินส่วนเกิน คนจะนำเงินส่วนเกินไปซื้อหลักทรัพย์

ราคาหลักทรัพย์จะสูงขึ้น

R จะต่ำลง เข้าสู่ R เดิม

เช่น ที่ R_2 มี $Ms_1 < Md_2$

เกิดอุปสงค์ส่วนเกินของเงิน

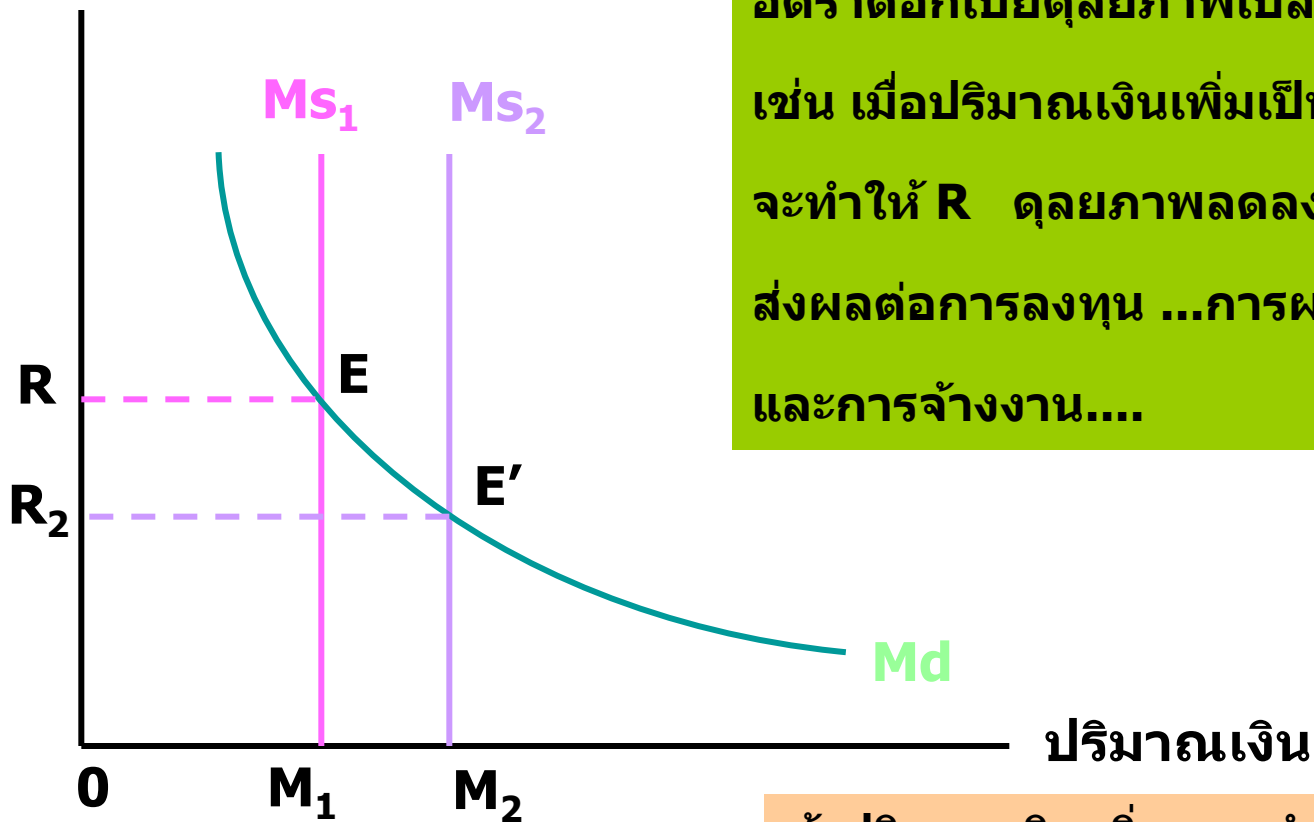
คนจะขายหลักทรัพย์เพื่อแลกมาเป็นเงินสด

ราคาหลักทรัพย์จะต่ำลง

R จะสูงขึ้น เข้าสู่ R เดิม

ดุลยภาพของตลาดเงิน

อัตราดอกเบี้ย (R)

แต่ถ้าปริมาณเงินเปลี่ยนแปลงไป ก็จะทำให้
อัตราดอกเบี้ยดุลยภาพเปลี่ยนแปลงไป

เช่น เมื่อปริมาณเงินเพิ่มเป็น **Ms₂**

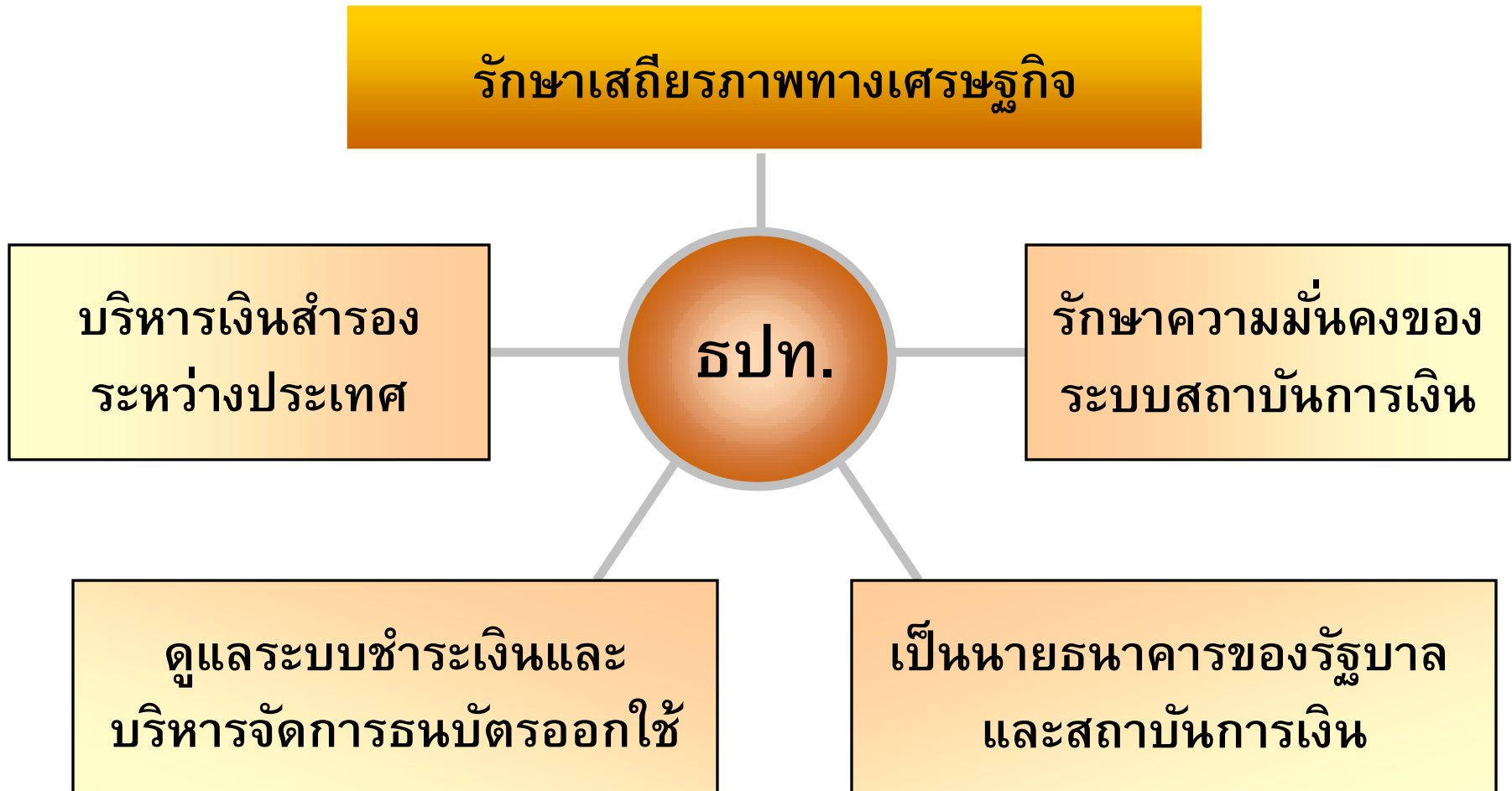
จะทำให้ **R** ดุลยภาพลดลงเป็น **R₂**

ส่งผลต่อการลงทุน ...การผลิต ...รายได้.....

และการจ้างงาน....

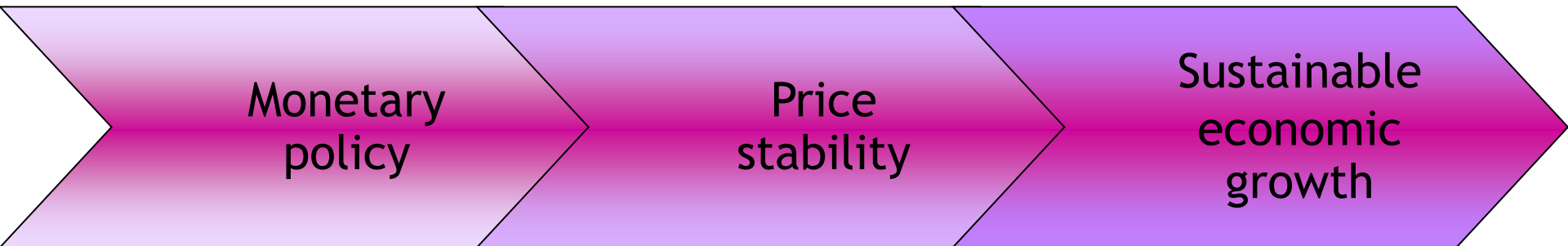
ถ้าปริมาณเงินเพิ่ม จะทำให้อัตราดอกเบี้ยลดลง
ถ้าปริมาณเงินลดลงจะทำให้อัตราดอกเบี้ยเพิ่ม²⁸

5.บทบาทและหน้าที่ของ ธปท.(ธนาคารแห่งประเทศไทย)

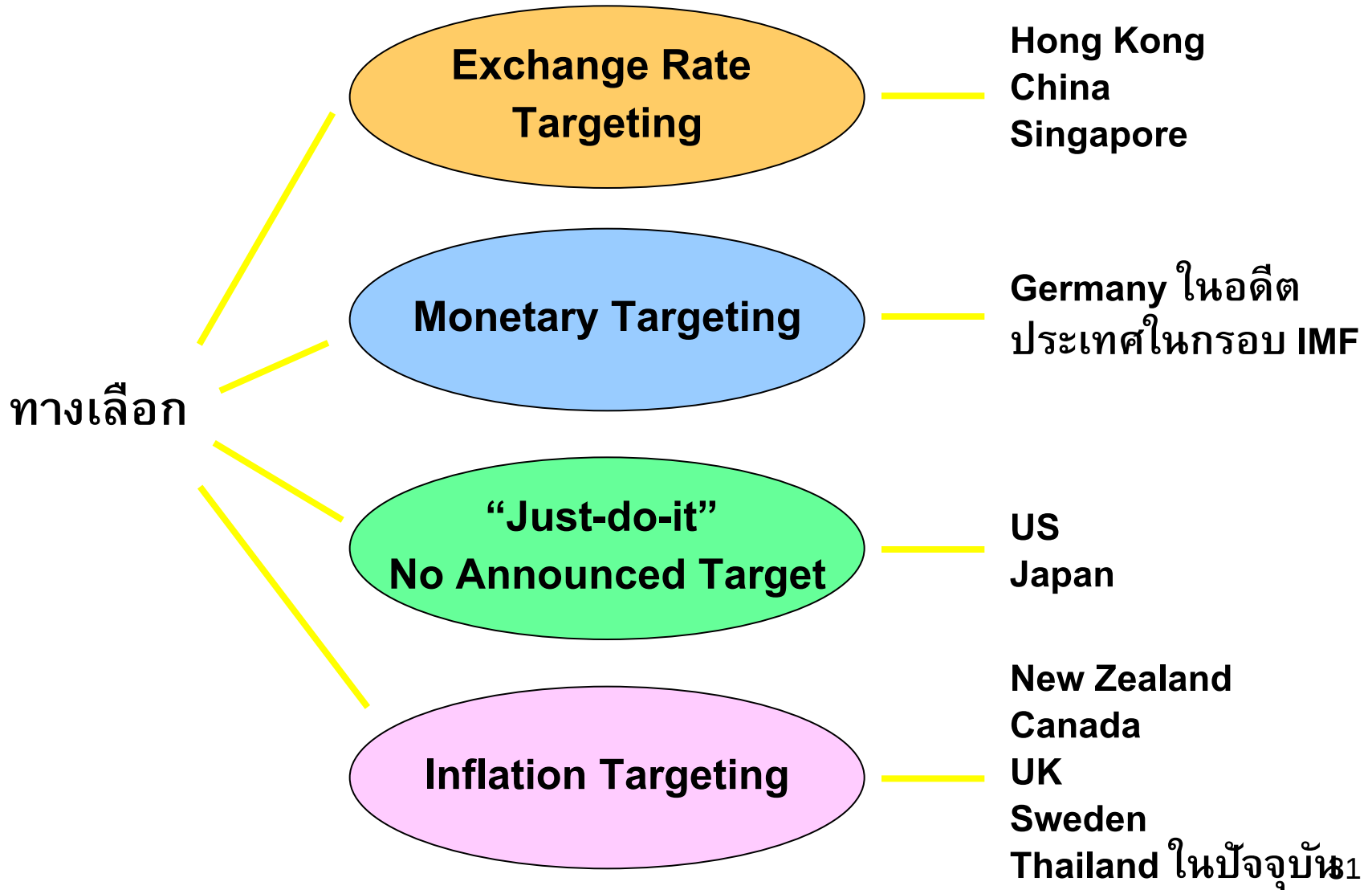

ธปท.ใช้นโยบายการเงินเป็นหลักในการรักษาเสถียรภาพ ทางเศรษฐกิจในระดับมหภาค

ดูแลให้มีเสถียรภาพด้านราคาเพื่อเอื้อให้เศรษฐกิจสามารถ
ขยายตัวได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

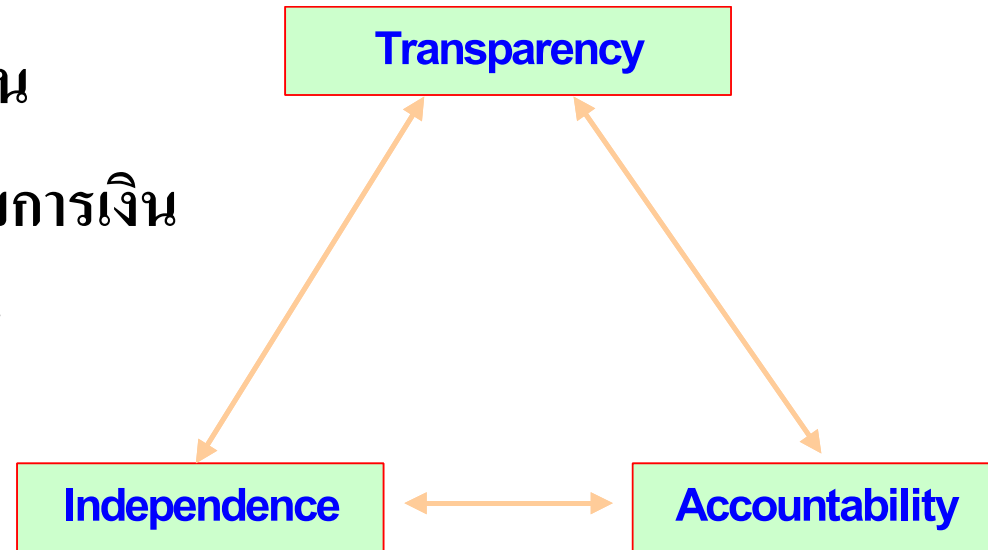
กรอบนโยบายการเงินของประเทศต่าง ๆ

คุณสมบัติที่ธนาคารกลางควรมี

เพื่อการดำเนินนโยบายการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ

- จุดประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจน
- ความอิสระในการดำเนินนโยบายการเงิน
- ความน่าเชื่อถือและความโปร่งใส

- ความเข้าใจในโครงสร้างและพลวัตรของระบบเศรษฐกิจ
- เครื่องมือในการดำเนินนโยบายที่มีประสิทธิภาพ

6. นโยบายการเงิน (Monetary policy)

ประเภทของนโยบายการเงิน

1. **นโยบายการเงินแบบเข้มงวด (Restrictive monetary policy)** เป็นการใช้เครื่องมือนโยบายการเงินที่ส่งผลให้ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจลดลง และใช้เมื่อเกิด ปัญหาเศรษฐกิจ เช่น ปัญหาเงินเฟ้อ เศรษฐกิจขยายตัวมากเกินไป เป็นต้น
2. **นโยบายการเงินแบบผ่อนคลาย (Expansion monetary policy)** มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจในกรณีที่เกิด ปัญหาเงินฝืด ภาวะการว่างงานสูง เศรษฐกิจชะลอตัวหรือตกต่ำ เป็นต้น โดยการใช้เครื่องมือนโยบายการเงินที่ส่งผลให้ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจมากขึ้น

เครื่องมือนโยบายการเงิน

สไลด์ 35-39

1. การควบคุมทางปริมาณหรือโดยทั่วไป

- การซื้อขายหลักทรัพย์ (Open-market operation)
- อัตรารับช่วงซื้อลด (rediscount rate)
- อัตราดอกเบี้ยมาตรฐาน (bank rate)
- อัตราเงินสดสำรองกฎหมาย (Regal reserve ratio)

2. การควบคุมเครดิตเชิงคุณภาพหรือด้วยวิธีเลือกสรร

เป็นการควบคุมชนิดของเครดิต ที่เจาะจงใช้เฉพาะเครดิตบางชนิดเท่านั้น มิได้ มีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจมวลรวม เช่น การกำหนดจำนวนเงินดาวน์ (down payment) ระยะเวลาในการผ่อนชำระ อัตราดอกเบี้ย เป็นต้น เช่น เครดิตเพื่อการซื้อบ้านและที่ดิน เครดิตเพื่อการบริโภค เครดิตเพื่อการซื้อขายหลักทรัพย์ (margin requirement) ในตลาดหลักทรัพย์

3. การชักชวนธนาคารพาณิชย์ให้ปฏิบัติตาม

เครื่องมือนโยบายทางการเงิน

1. การควบคุมโดยทั่วไป

1.1 การซื้อขายหลักทรัพย์รัฐบาลในตลาด (Open market operation)

ถ้าต้องการเพิ่มปริมาณเงิน $\longrightarrow$ ธนาคารกลางซื้อคืน
หลักทรัพย์ในท้องตลาด

ถ้าต้องการลดปริมาณเงิน $\longrightarrow$ ธนาคารกลางขาย
หลักทรัพย์ให้ประชาชน

รัฐซื้อพันธบัตร(ให้เงินประชาชน) $\Rightarrow$ ปริมาณเงิน $\uparrow \Rightarrow$ ธ.พ.มีเงินสด $\uparrow \Rightarrow$ ขยายสินเชื่อ $\uparrow \Rightarrow$
ลงทุน $\uparrow$

รัฐขายพันธบัตร(ดึงเงินประชาชน) $\Rightarrow$ ปริมาณเงิน $\downarrow \Rightarrow$ ธ.พ.มีเงินสด $\downarrow \Rightarrow$ ขยายสินเชื่อ $\downarrow \Rightarrow$ ลงทุน
 $\downarrow$

เครื่องมือนโยบายทางการเงิน (ต่อ)

1.2 การเปลี่ยนแปลงของอัตรารับช่วงซื้อลด(Rediscount Rate ; DR)

อัตรารับช่วงซื้อลด คืออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ธนาคารกลางคิดจากธนาคารพาณิชย์ เมื่อธนาคารพาณิชย์ ขอกู้เงินโดยการนำตั๋วเงินที่รับซื้อไว้จากลูกค้ามาขายต่อให้ จะทำในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ ขาดแคลนเงินสดสำรอง

ทั้งนี้ กำไรที่ธนาคารพาณิชย์ ได้รับจากการซื้อจากลูกค้าไว้แล้วมาขายต่อ= ความแตกต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารพาณิชย์คิดจากลูกค้า กับอัตราซื้อลดที่ธนาคารกลางกำหนดไว้

เครื่องมือนโยบายทางการเงิน (ต่อ)

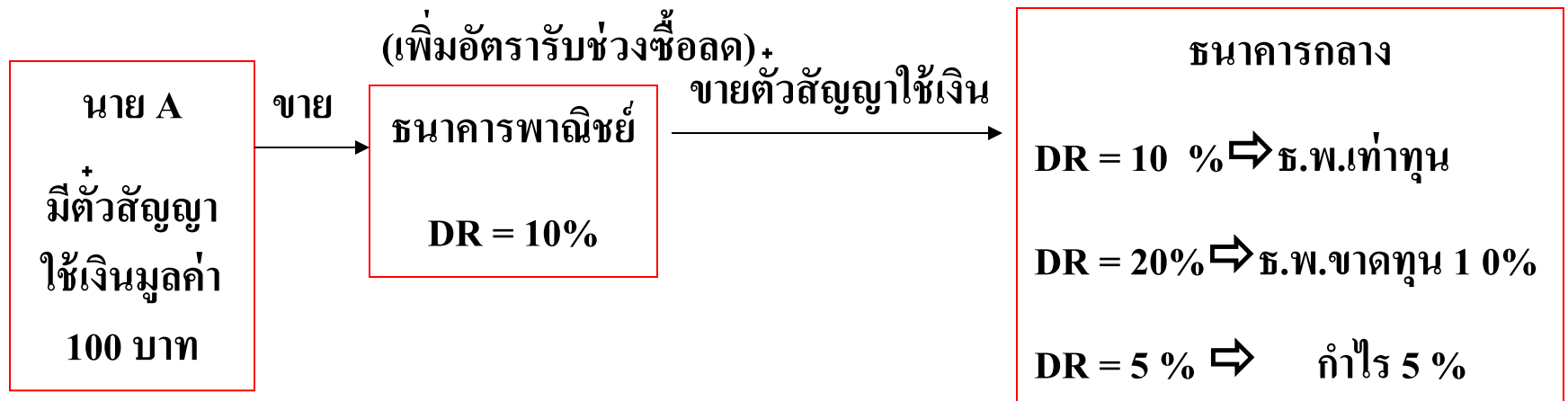
1.2 การเปลี่ยนแปลงของอัตรารับช่วงซื้อลด(Rediscount Rate)

ถ้าธนาคารกลางต้องการให้ ธ.พ. ขยายสินเชื่อเพื่อเพิ่มปริมาณเงิน

⇒ ธนาคารกลางกำหนดอัตรารับช่วงซื้อลดไว้(น้อยกว่า) ที่ ธ.พ.กำหนด
(ลดอัตรารับช่วงซื้อลด)

ถ้าธนาคารกลางต้องการให้ ธ.พ. ลดสินเชื่อเพื่อลดปริมาณเงิน

⇒ ธนาคารกลางกำหนดอัตราซื้อลดไว้ (มากกว่าหรือเท่ากับ) ที่ ธ.พ.กำหนด

เครื่องมือนโยบายทางการเงิน (ต่อ)

1.3 การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยของธนาคารกลาง (Bank Rate) (การที่ธนาคารพาณิชย์ขอกู้เงินจากธนาคารกลาง)

ถ้าธนาคารกลางต้องการให้ ธ.พ. ขยายสินเชื่อเพื่อเพิ่มปริมาณเงิน

⇒ ธนาคารกลางต้องลดอัตราดอกเบี้ยให้แก่ ธ.พ

ถ้าธนาคารกลางต้องการให้ ธ.พ. ลดสินเชื่อเพื่อลดปริมาณเงิน

⇒ ธนาคารกลางต้องเพิ่มอัตราดอกเบี้ยแก่ ธ.พ

เครื่องมือนโยบายทางการเงิน (ต่อ)

1.4 การเปลี่ยนแปลงอัตราเงินสดสำรองตามกฎหมาย (LRR)

ถ้าต้องการเพิ่มปริมาณเงิน $\longrightarrow$ ธนาคารกลางต้องลดอัตรา
เงินสดสำรองฯ

ถ้าต้องการลดปริมาณเงิน $\longrightarrow$ ธนาคารกลางต้องเพิ่มอัตรา
เงินสดสำรองฯ

LRR $\downarrow \Rightarrow$ ธ.พ.มี LR $\downarrow$ และ ER $\uparrow \Rightarrow$ ปล่องกู้ $\uparrow \Rightarrow$ ปริมาณ
เงิน $\uparrow$

LRR $\uparrow \Rightarrow$ ธ.พ.มี LR $\uparrow$ และ ER $\downarrow \Rightarrow$ ปล่องกู้ $\downarrow \Rightarrow$ ปริมาณเงิน $\downarrow$

เครื่องมือนโยบายการเงิน (การควบคุมเชิงปริมาณ)

นโยบายการเงิน	แบบเข้มงวด ทำให้ปริมาณเงินใน ระบบเศรษฐกิจลดลง	แบบผ่อนคลาย ทำให้ปริมาณเงินใน ระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น
ธนาคารกลางซื้อ ขายหลักทรัพย์	ออกขายหลักทรัพย์	ซื้อคืนหลักทรัพย์
อัตราเงินสดสำรอง ตามกฎหมาย	เพิ่ม	ลด
อัตราดอกเบี้ย มาตรฐาน	เพิ่ม	ลด
อัตรารับช่วงซื้อลด	เพิ่ม	ลด
กรณีที่ใช้	เกิดเงินเฟ้อ	เกิดเงินฝืด เศรษฐกิจตกต่ำ

7. นโยบายการเงินของไทยโดยสังเขป

- ธนาคารแห่งประเทศไทย ใช้นโยบายการเงินด้วยเป้าหมายสำคัญ 3 ประการ และเพื่อบรรลุเป้าหมาย ธนาคารแห่งประเทศไทยจะใช้นโยบายการเงินที่แตกต่างตามลักษณะปัญหาทางเศรษฐกิจที่เกิด
 - รักษาเสถียรภาพทางการเงิน –เงินเฟ้อ VS เงินฝืด–
 - เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันการเงิน
 - ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม